

Homer Hickam Albert jede domů

*Víceméně pravdivý příběh o muži,
jeho manželce a jejím aligátorovi*

Přeložila Eva Maršíková

Argo

Homer Hickam

Albert jede domů

Z anglického originálu *Carrying Albert Home*,
vydaného nakladatelstvím HarperCollins Publishers
v New Yorku roku 2015,
přeložila Eva Maršíková.

Obálku s použitím ilustrace Martina Atanasova
navrhl Neil Johnston.

Graficky upravil Libor Batrla.

Odpovědný redaktor Petr Onufer.

Jazyková redakce David Petřů.

Korektury Mirka Jarotková.

Technický redaktor Milan Dorazil.

Vydalo nakladatelství Argo,

Milíčova 13, 130 00 Praha 3,

argo@argo.cz, www.argo.cz,

roku 2017 jako svou 3298. publikaci.

Vytiskla Těšínská tiskárna.

První vydání.

ISBN 978-90-257-2195-7

Naše knihy distribuuje knižní velkoobchod KOSMAS

sklad: KOSMAS s. r. o., Za Halami 877

252 62 Horoměřice

tel.: 226 519 383, fax: 226 519 387

e-mail: odbyt@kosmas.cz, www.firma.kosmas.cz

Knihy je možno pohodlně zakoupit v internetovém knihkupectví www.kosmas.cz

1

Když Elsie vyšla na zahrádku za domem, aby se podívala, proč na ni manžel volá, spatřila, jak Albert leží se zakloněnou hlavou na zádech v trávě a krátké nožičky mu trčí do vzduchu. Nepochybovala, že se mu stalo něco strašného, jenže pak její aligátor zvedl hlavu a usmál se na ni, takže věděla, že je v pořádku. Nesmírně se jí ulevilo. Milovala Alberta nade všechno na světě. Klekla si a začala ho škrábat na bříše, zatímco on radostně mával prackami a rozkošnický se zubil.

Albertovi bylo něco málo přes dva roky a měřil přes sto dvacet centimetrů, což bylo na jeho věk hodně, jak se Elsie dočetla v jedné knížce o aligátorech. Tělo měl pokryté silnou vrstvou krásných olivově zelených šupin a boky mu lemovaly žluté pruhy, které měly podle knihy časem zmizet. Po celém hřbetu až ke špičce ocasu se mu táhly pásy špičatých výčnělků, zato břicho měl měkké a krémově bílé. V jeho výmluvných očích zlatavé barvy ve tmě plálo podmanivé rudé světlo. Pozoruhodný byl i jeho obličej. Nozdry příhodně umístěné na samém konci čumáku mu umožňovaly dýchat při splývání na vodní hladině a roztomilý předkus odhaloval řady zářivě bílých zubů. Elsie byla toho názoru, že je to nejpohlednější aligátor na světě.

K tomu všemu byl Albert samozřejmě také chytrý, dokonce tak chytrý, že chodil za Elsie po domě jako pejsek, a když si sedla, vlezl jí na klín a nechal se od ní hladit jako domácí kocour. To byla velká výhoda,

Elsie už totiž žádného psa ani kočku mít nemohla, protože si na ně Albert vždycky počíhal pod postelí nebo v betonovém bazénku, který mu postavil její otec. Ve skutečnosti Albert ještě žádného psa ani kočku nezakouzl, ale už několikrát k tomu měl tak blízko, že tyto dva živočišné druhy minimálně na dalších sto let vyhlásily dům a dvorek Hickamových za zapovězené území.

Jakmile Elsie opětovala úsměv svého „miláčka“, jak aligátora oslovovala, konečně si všimla svého manžela. Ten mezitím přestal křičet a beze slova na ni zíral s výrazem, který si vyložila jako mírně nevrlý. Nemohla si také nevšimnout, že je poněkud zvláště oblečen, což ji vedlo k tomu, aby se ho zeptala: „Homere, kde máš kalhoty?“

Homer jí neodpověděl přímo. Místo toho prohlásil: „Buď já, nebo ten aligátor.“ Pak to ještě zopakoval, tentokrát tiše a pomalu. „Buď... já... nebo... ten... aligátor.“

Elsie si povzdechla. „Co se stalo?“

„Seděl jsem na záchodě a hleděl si svého, jenomže *tvůj* aligátor nadjednou vylezl z vany a zakouzl se mi do kalhot. Kdybych se z nich nevyvlékl a neutekl, určitě by mě zabil.“

„Já myslím, že kdyby tě chtěl Albert zabít, udělal by to už dávno. Co ode mě vlastně chceš?“

„Aby sis vybrala. Buď půjde on, nebo já. Nic víc.“

A bylo to. Uvažovala, jak dlouho už se k něčemu takovému schyluje. Přesto nemohla svému muži dát jinou odpověď než tu, kterou mu nakonec dala. „Tak já si to rozmyslím.“

Homer nevěřil vlastním uším. „Ty se chceš rozmyslet mezi mnou a aligátorem?“

„Ano, Homere, přesně to mám v plánu,“ ujistila ho Elsie, převrátila Alberta na břicho a pokynula mu, ať jde s ní. „Tak pojď, miláčku. Maminka má pro tebe v kuchyni moc dobré kuře.“

Homer nevěřicně přihlížel, jak Elsie odvádí Alberta dovnitř. U jejich plotu se objevil Jack Rose, jejich soused a kolega horník, a zdvořile si odkašlal. „Nachladíš se, mladej,“ upozornil Homera. „Možná by sis měl oblíct kalhoty.“

Homer zrudl v obličejí. „Slyšel jsi to?“

„Nejspíš to slyšela celá ulice.“

Homer věděl, že si ho kvůli tomu budou chlapi strašně dobírat. Horníci nikdy nepropásli příležitost někoho poškádlit a to, že Elsiin aligátor vyhnal Homera na dvorek jen v trenýrkách, z něj dělalo snadný cíl. „Pomoz mi, Jacku,“ žadonil. „Nikomu o tom neříkej.“

„Jak chceš,“ souhlasil Jack vlídně, „ale za tu svoji teda neručím.“ Kývl přes rameno k oknu, ve kterém stála paní Roseová s úsměvem od ucha k uchu. Homer svěsil hlavu, neboť pochopil, že je ztracen.

Později u večeře se Homer zarazil nad talířem fazolí s kukuřičným chlebem. „Už sis to rozmyslela? Jestli já, nebo Albert?“

Elsie se na něj nepodívala. „Ještě ne.“

Homera to zjevně velice trápilo. „Ostatní horníci mi pěkně spočítají, že jsem se nechal vyhnat z domu bez kalhot.“

Elsie na něj zase ani nepohlédla. Zírala na fazole, jako by z nich chtěla něco vyčíst. „Něco mě napadlo,“ oznámila mu. „Dej v dole výpověď. Odjedeme z téhle špinavé díry a usadíme se někde, kde je čisto.“

„Vždyť jsem horník, Elsie. Je to moje povolání.“

Konečně se na něj podívala. „Ale moje ne.“

Celou noc spala otočená k Homerovi zády. Ráno mu sice nachystala snídani a podala mu kastrůlek s obědem, avšak polibku ani přání bezpečného návratu domů se její manžel nedočkal. Homer si byl jistý, že byl toho dne jediným horníkem v Coalwoodu, kterého žena nechala odejít do práce, aniž mu popřála štěstí, a to vědomí ho nesmírně tížilo. K tomu všemu ho kolega jménem Collier Johns popichoval kvůli jeho výletu na dvorek bez kalhot. Johns, přesvědčený, kdovíjaký není šibal, se ho zeptal: „Vážně tě ten Elsiin aligátor vyděsil tak, že ti spadly kařata?“ Všichni horníci z jeho směny se rozesmáli a začali se plácet do steh. Čekali, že na to Homer odpoví nějakou vtípnou nebo košilatou poznámkou, jenže on mlčel, takže škádlení přestalo být zábava a oni toho po chvíli nechali. Šířilo se podezření, že je Homer nemocný, možná i vážně. Toto téma se později zevrubně probíralo na schodech před firemním obchodem. Diskutující došli k závěru, že Homerovou nemocí je ve skutečnosti jeho manželka, jedno z těch půvabných, avšak

svérázných děvčat, která dokážou muže zničit tím, že od něj žádají víc, než jim může poskytnout.

Za další dva dny Elsie vyšla z domu na dvorek. Homer tam seděl na rezavé židli, kterou sebral na firemním smetišti. Stoupla si před něj, zhluboka se nadechla a oznámila mu: „Pustím Alberta na svobodu.“

Homer s úlevou odpověděl: „Výborně. Děkuju ti. Vypustíme ho do potoka, tam mu bude dobře. K jídlu si nacytá střevle a občas může slupnout psa nebo kočku, co se přijde napít.“

Elsie stiskla rty a Homer dobře věděl, že ten výraz u ní znamená nespokojenost. „V zimě by v potoce umrznul,“ upozornila ho. „Musí se vrátit domů do Orlanda.“

Její návrh ho udivil. „Do Orlanda? Copak jsi spadla z višně? Vždyť Orlando je dobrých třináct set kilometrů daleko!“

Elsie bojovně zvedla bradu. „I kdyby to bylo osm tisíc!“

„A co když odmítnu?“

Elsie se znovu pořádně nadechla. „Tak ho tam odvezu sama.“

Homer měl pocit, jako by se mu pod nohama zhoupla země. „A jak bys to chtěla provést?“

„To nevím, ale na něco přijdu.“

To Homera zcela odzbrojilo, takže se jen zeptal: „A musíme jet až do Orlanda? Nemůžeme ho nechat někde v Severní nebo Jižní Karolíně? Tam už prý mají teplo.“

„Musíme až na Floridu,“ trvala na svém Elsie. „A až tam budeme, musíme mu najít dokonalý domov.“

„A jak ten dokonalý domov poznáme?“

„Albert už bude vědět.“

„Albert je plaz. Neví vůbec nic.“

„Tak to má aspoň nějakou omluvu, že?“

„Chceš říct, že já nic nevím?“

„Říkám, že nikdo z nás nic neví. Podle mě nic z toho, co pokládáme za pravdu, nejspíš vůbec žádná pravda není. Kdybych řekla milion věcí a tys mi na ně milionkrát odpověděl, možná by se k pravdě nepřiblížilo ani jediné naše slovo.“

„To vůbec nedává smysl.“

„Ale je to ta nejpřímnější odpověď, jakou ti můžu dát.“

Když se jeho žena vrátila do domu, Homer zůstal sedět na židli ze smetiště a dumal. Možná poprvé za celý svůj život se bál. Před týdnem se v jeho šachtě prolomil strop a jen o pár centimetrů ho minula obří padající kamenná deska, ale tehdy strach necítil. Elsie o tom vůbec neřekl, i když tušil, že to ví. Vlastně se zdálo, že ví o všem, co se před ní Homer snaží zatajit. Naproti tomu si musel přiznat, že on toho o ženě, kterou si vzal a která mu nyní svou hrozbou, že vyrazí na Floridu s ním nebo bez něj, nahnala takovou hrůzu, ví žalostně málo.

Uvědomil si, že má jen jednu možnost. Požádá o radu nejmoudřejšího člověka, kterého zná, nedostizného Williama Lairda zvaného „Kapitán“, hrdinu první světové války, absolventa strojní fakulty Stanfordovy univerzity a pána Coalwoodu.

A to byl začátek jejich cesty, přestože o tom Homer ještě nevěděl.

2

Po celodenní šichtě v podzemí se Homer osprchoval ve firemní umývárně, oblékl si čistou pracovní kombinézu, obul běžné boty a požádal úředníka v kanceláři o schůzku s Kapitánem. Úředník mávl ke dveřím, a když na ně Homer zaklepal, zevnitř se ozval zvučný Kapitánův hlas: „Dále!“ Homer se smeknutou čepicí přistoupil ke Kapitánovu psacímu stolu. Kapitán, mohutný muž s ušima jako africký slon, zvedl hlavu a zachmuřil se. „Tak copak se děje, synku?“

„Jde o moji ženu, Kapitáne.“

„O Elsie? Co je s ní?“

„Chce po mně, abych ji a jejího aligátora odvezl do Orlanda.“

Kapitán se opřel a změřil si Homera pohledem. „Souvisí to nějak s tím, jak jsi pobíhal doma po dvorku bez kalhot?“

„Ano, souvisí.“

Kapitán naklonil hlavu na stranu. „No dobrá. Víš, já dokážu ocenit dobrou historku a mám pocit, že tahle bude stát za to.“

Homer přijal nabízenou židli a dal se do vyprávění, jak byl Albertem vyhnán z domu, co potom řekl a co řekla Elsie. Kapitán pozorně naslouchal a pobavený výraz v jeho obličejí po chvíli vystřídalo soustředěné mhouření očí. Když Homer skončil, Kapitán se ho zeptal: „Víš, co to podle mě je, Homere? Je to kismet nebo něco zatraceně podobného.“

Homer už o kismetu slyšel, ale nebyl si příliš jistý, co to je, což Kapitánovi neprodleně sdělil. Kapitán se předklonil a nahrbil své ohromné tělo, jako by chtěl v Homerovi zadusit všechny pochyby. „V životě člověka přicházejí chvíle, kdy je třeba vykonat věci, které nedávají smysl, ale zároveň dávají víc smyslu než cokoli jiného. Dává to smysl?“

„Ne, nedává.“

„Samozřejmě že ne. Ale to je právě kismet, neodvratný osud. Způsobuje, že se po hlavě řítíme zcela nečekaným směrem, a díky tomu se dozvídáme nejen to, o co v životě jde, ale také *k čemu* slouží. Možná že ti tahle cesta nabízí příležitost to všechno zjistit.“

„Tak vy si myslíte, že bych měl jet?“

„Přesně to si myslím. Tímto ti přiděluji dva týdny dovolené, na které máš každoročně nárok, a dávám ti povolení vypůjčit si na tu cestu od firmy sto dolarů.“

„Takových peněz! To vám nikdy nemůžu splatit.“

„Ale můžeš. Patříš k lidem, kteří vždycky přijdou na to, jak splatit dluh, a pak to taky udělají. A teď si promluvme o Elsie. Už jsi jí jasně vysvětlil, že je nejdůležitějším člověkem ve tvém životě?“

„Asi ne, Kapitáne,“ odpověděl Homer popravdě, „ale rozhodně to tak je.“ Poškrábal se na hlavě. „Problém je, že nevím, jestli to platí i naopak.“

„V tom případě je to možná další důvod, proč musíš na tuhle cestu vyrazit. Třeba si vy dva máte promyslet, k jakému druhu manželství jste předurčení. Kdy odjíte?“

„To nevím. Vlastně až doteď jsem si nebyl jistý, jestli vůbec někam pojedu.“

„Vyrazte hned ráno. Co odložíš na později, jako bys neudělal.“ Kapitánova tvář se zasmušila. „Nevykládej si to špatně. Budeš mi tu chybět. Ti tulpasové na trojce západ dolují kvalitní uhlí jenom díky tobě, a až budeš pryč, nejspíš se vrátí ke starým zlovykům.“ Pokrčil rameny. „Ale nějak to zvládnou. Mladý muž na cestě za dobrodružstvím v tropickém podnebí! Kéž bych mohl být na tvém místě.“

„Pokud mám mluvit upřímně, Kapitáne,“ pravil Homer, „tak mám pocit, že tahle cesta bude patřit k tomu nejtěžšímu, co kdy zažiju.“

„To máš možná pravdu,“ souhlasil Kapitán. „O důvod víc, proč ji podniknout. Za dva týdny tě ale chci vidět veselého a usměvavého zpátky na trojce západ.“

Homer vstal ze židle, poděkoval Kapitánovi, za což byl odměněn zasalutováním na rozloučenou, a vyšel do prašné atmosféry venku. Ani nevnímal frontu mužů z večerní šichty, kteří kolem něj pochodovali k důlnímu výtahu. Jak ho to učil Kapitán, sekvenčním myšlením došel k několika rychlým rozhodnutím. Představa cesty ze Západní Virginie na Floridu ve společnosti manželky a aligátora ho skličovala. V první řadě se rozhodl vyřadit možnost, že pojedou vlakem nebo autobusem. Do žádného z těchto dopravních prostředků by nejspíš aligátora jako cestujícího nepřijali. Ne, budou muset jet autem. Naštěstí měl spolehlivý čtyřdvěřový buick se stahovací střechou z roku 1925, který nedávno koupil od Kapitána.

Další rozhodnutí dovedlo Homera do firemního obchodu, kde na úvěr zakoupil velké necky, a následně k výplatní přepážce, kde si vyzvedl sto dolarů ve dvou padesátidolarových bankovkách. Jak tak kráčel domů s neckami pověšenými na rameni, upoutal pozornost několika žen sedících na verandách. Jejich manželé odešli na večerní směnu, takže teď měly trochu času odpočinout si a sledovat každého, kdo šel kolem. Většina z nich s ním prohodila pár slov a jedna, která byla v městečku nová, ho dokonce pozvala na sklenici ledového čaje. Homer se sice před každou hospodyňkou zdvořile dotkl své kšticice na znamení úcty, ale nikde se nezastavil. Byl to pohledný mladík, tenhle Homer Hadley Hickam. Měřil necelý metr osmdesát a rovné černé vlasy nosil ulíznuté dozadu pomádou Wildroot. Měl široká ramena a svalnaté paže horníka, rošťácký úsměv a zářivě modré oči, které již upoutaly řadu žen. On se však o jiné ženy nezajímal už od chvíle, kdy poznal Elsie Lavenderovou a oženil se s ní.

Homer uložil necky na zadní sedadlo buicku, který parkoval před domem, a šel dovnitř zpravit svou ženu o tom, jaká rozhodnutí učinil. Nejdříve nakoukl do ložnice, ale tam ji nenašel a posléze zjistil, že Elsie – jejíž celé jméno po svatbě znělo Elsie Gardnerová-Lavenderová-Hickamová – sedí na popraskaném linoleu v koupelně. Zády se opírala

o vanu a v náruči držela svého aligátora, který na ni upíral uchvácený, zbožňující pohled. Elsie plakala.

Když Homer nepočítal smutné filmy a krájení cibule, viděl dosud Elsie doopravdy plakat jen dvakrát: poprvé, když přijala jeho žádost o ruku, a podruhé, když otevřela krabici s Albertem a přečetla si vzkaz od jistého Buddyho Ebsena, kterého znala z Floridy. Ani v jednom případě netušil, co záchvat pláče způsobilo. A jelikož si tím nebyl příliš jistý ani teď, pochopitelně zvolil špatná slova. „Dávej pozor, ať ti ta bestie neukousne ruku.“

Elsie zvedla hlavu a Homerovi se z toho pohledu sevřelo srdce. Její oříškově hnědé oči, většinou tak jasné, byly opuchlé a zarudlé a po tvářích s výraznými lícními kostmi, které podle svých slov zdědila po čerokézských předcích, jí stékaly slzy. „To by Albert nikdy neudělal,“ prohlásila, „protože mě má rád. Někdy mám pocit, že je na celém světě jediný.“

Homer si vzpomněl na Kapitánovo doporučení a ujistil ji: „Jsi ten nejdůležitější člověk v mém životě.“

„Ne, nejsem,“ odsekla. „Ani náhodou. Na prvním místě je Kapitán a na druhém důl.“

„Důl přece není člověk.“

„Ve tvém případě to vyjde nastejno.“

Homer se nechtěl hádat, především proto, že věděl, že nemůže vyhrát. Místo toho pronesl větu, o níž tušil, že buď Elsie udělá velikou radost, nebo bude znamenat konec. „Ráno odjíždíme na Floridu,“ oznámil.

Elsie si odhrnula z tváře pramen vlasů zmáčený slzami. „Děláš si legraci?“

„Kapitán mi dovolil odjet, pokud se za dva týdny vrátím. Koupil jsem ve firemním obchodě pozinkované necky, Albert si do nich může lehnout. Jsou na zadním sedadle buicku. Taky jsem si od firmy vypůjčil sto dolarů.“ Sáhl si do kapsy a ukázal jí dvě padesátidolarovky.

Její užaslý výraz řekl Homerovi všechno, co potřeboval vědět. Teď už mu věřila. Člověk si přece jen tak nevypůjčí od firmy dvě padesátidolarové bankovky, když nemá v úmyslu je utratit. „Jestli chceš pořád jet, asi by sis měla sbalit,“ poradil jí.

Elsie si svého manžela zamyšleně prohlédla, pak vstala a položila Alberta do vany. „Tak dobře,“ souhlasila, „už jdu.“ Prošla kolem něj a zamířila do ložnice.

Když Homer slyšel, jak otvírá dveře skříně a rachotí ramínky, po páteři mu přeběhl záchvěv paniky a usadil se mu na rameni. Podíval se na Alberta a zdálo se mu, že si ho aligátor měří pohledem. „Je to tvoje chyba,“ sdělil mu Homer. „Tvoje a taky toho proklatého Buddyho Ebsena.“